

Dansk Selskab for Tibetansk Kultur

TIBET

Nr. 99

Årgang 37

Vinter 2021

Dansk Selskab for Tibetansk Kultur

Adresse: Jansvej 12, 2.tv, 2300 Kbh. S

E-mail: dstk.info@gmail.com

Web: www.dstk.dk

Telefon:

Formand, redaktion, butik: + 45-20 30 38 18

Næstformand, medlemskab: +45-28 83 85 88 (telefonid: 19:30—21:00)

DSTK's bestyrelse:

Grethe Sørvig (formand, butik, redaktør, grafisk design),
Lillian Evang (næstformand, medlemsadministration),
Kirsten Sundsvold, Lis Gilager og Tsewang Lhundup.
Suppleanter: Wangdi Gyaljen og Anni Qvistgaard.

Revisor: FLO Regnskab.

Medlemskontingent:

Enkelt medlemskab	250 kr. pr. år
To på samme adresse	350 kr. pr. år

Kontingent, sponsorbidrag til vores hjælpeprojekter og gaver til Selskabet kan indsættes på reg. nr. 9570, kontonummer 342 87 88. Swift: DABDKKK, Bic/Eban: DK73 30 00 00 03 42 87 88. Hvis du bor i Danmark kan du også betale med MobilePay til nr. 22170.

Husk at skrive dit navn på din indbetaling, samt, hvis du betaler til et hjælpeprojekt, projektets kodeord.

Redaktion: Redaktør og grafisk design: Grethe Sørvig.
Bidragydere: Kirsten Skov Vang, Rolf Gilberg/V. Andersen og Tibetan Nuns Project.

Forside: Pilgrimme i Tibet, 1994. (Foto: Vivi Walter)

Trykkeri: Sangill Grafisk APS.

Indhold

Side 3: 'Jigme: De frygtløse nonner på Druk Amitabha Mountain', af Kirsten Skov Vang.

Side 12: Hilsen fra Tibetan Nuns Project.

Side 13: 'Tibet - Det Lukkede Land', af Valborg Andersen, med forord, og noter af Rolf Gilberg.

Side 21: Aktuelle projekter

Side 28: Ekstra donationer i forbindelse med Covid-19.

Side 29: Nyt fra bestyrelsen

Kung Fu-nonner fra Druk Amitabha Mountain.
(Foto: https://www.facebook.com/kungfununs/photos/?ref=page_internal).

Jigme: De frygtløse nonner på Druk Amitabha Mountain

Af Kirsten Skov Vang,
Cand.mag. i Tværkulturelle Studier, BA i tibetologi.

I løbet af de sidste år er nonner blevet mere synlige i tibetansk buddhisme, men der er nok ingen, der er blevet så velkendte som Kung Fu-nonnerne fra Druk Amitabha Mountain i udkanten af Kathmandu. Udover at dyrke Kung fu hver eneste dag, yder de internationalt anderkendte nonner nødhjælp, passer på miljøet og kæmper for kvinders rettigheder i hele Himalayaregionen. Så sent som i 2020 modtog de prisen *Unsung Heroes' Honor* i Washington D.C., og i 2019 modtog de *Asia Society's Game Changer Award* i New York. Som man hurtigt finder ud af, er nonnerne også ganske særlige.

Kung Fu-nonnerne cykler igennem det barske bjerglandskab. Foto: "Sreenath Sreenivasan: A reflection on my journey across Thailand, Nepal, Bhutan, and India with my bicycle 'Mowgli'" af Abutchernesbitt fra https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bicycle_Yatra.jpg, licenseret under CC BY-SA 4.0: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.ast>

De fleste af dem kommer fra Indien, Nepal og Bhutan, og over halvdelen kommer fra Ladakh. De i alt 800 Kung Fu-nonner er fordelt på flere klostre i Himalayaregionen, men flere hundrede af dem er samlet på Druk Gawa Khilwa Nunnery på Druk Amitabha Mountain. Udover selve klosteret er der retrætecenter, bibliotek, en klinik, administrationskontor og endda en afdeling til husdyr, som er blevet reddet fra Kathmandus slagtehus. Det lyder måske ikke så udsædvanligt for nogle af de mere moderne tibetanske klostre, men det, der er helt særligt ved Druk Amitabha Mountain, er, at det er nonnerne selv, der administrerer det hele.

De bærer allesammen fornavnet *Jigme*, som betyder 'frygtløs' på tibetansk, og det afspejler sig i høj grad i deres levevis. Der er få ting, de ikke klarer selv – hvad end det gælder VVS-arbejde, byggeri eller opsætning af solceller, så lærer nonnerne nye færdigheder, og kaster sig ud i arbejdet. De driver tilmed deres egen café, en souvenirbutik og et lille hotel, så de kan tjene deres egne penge. De stræber nemlig efter at

at være uafhængige, så de ikke har brug for donationer og økonomisk støtte fra deres spirituelle overhoved, Gyalwang Drukpa. For at nå målet er de også begyndt at dyrke deres egne grøntsager. Alt dette gør de ved siden af deres religiøse uddannelse – som suppleres af engelskundervisning.

Druk Amitabha Mountain set på afstand. Foto: Ingen titel af Anshu kipa priya shresta fra https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Druk_Amitabha_Mountain_Monastery,_Kathmandu,_Nepal.png, licenseret under CC BY-SA 3.0: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.en>

Kung Fu-nonnerne tilhører Drukpa-ordenen, der blev grundlagt i 1206 af Tsangpa Gyare Yeshe Dorje, en emanation af mahasiddhaen Naropa, da han på mirakuløs vis så ni drager flyve til himmels. Drukpa betyder 'drage' på tibetansk, og Tsangpa Gyare blev herefter kendt som den første Gyalwang Drukpa. Hans 12. reinkarnation, den nuværende Gyalwang Drukpa, Jigme Pema Wangchen, var den, der banede vejen for, at nonnerne i Drukpa-ordenen skulle tage lederskabsroller på lige fod med munkene.

Traditionelt har nonner altid haft en lavere status end munke i tibetansk buddhisme, hvilket er kommet til udtryk på flere måder; nonner har ikke ret til fuld ordination, de er udelukket fra at deltage i mange af de rituelle praksisser, og de har ringere muligheder for at tage en religiøs uddannelse. Det ikke mere end fem år siden, at en gruppe tibetanske nonner for første gang dimitterede med titlen *geshema*, som svarer til en doktorgrad i buddhistisk filosofi. Selvom flere frontpersoner i tibetansk buddhisme, såsom den 14. Dalai Lama og den 17. Karmapa, er fortalere for, at nonner og munke skal have lige muligheder, findes der stadig konservative stemmer, der mener, at man ikke bør lave traditionerne om, men at de religiøse praksisser skal bevares.

Derfor var det også chokerende for nogle, da Gyalwang Drukpa i starten af årtusindskiftet besluttede sig for at gøre op med de gamle traditioner, og give sine nonner lederpositioner. Han opfordrede dem også til at deltage i de mange ritualer, og gav dem adgang til belæringer på højeste niveau, så de selv kunne undervise i buddhistisk filosofi. Historisk har nonner ikke selv været kvalificeret til at undervise, men derimod afhængige af højere uddannede munke. Nonner der underviser er stadig en sjældenhed uden for Drukpa-ordenen i dag. Først i 2019 blev de første to nonner hyret til at undervise i buddhistisk filosofi.

Noget der især skabte forargelse blandt de andre buddhistiske skoler var, at Gyalwang Drukpa personligt oplærte nonnerne i *cham*. *Cham* er en række hellige danseritualer, som udføres i masker og tunge kostumer til musik og messen under religiøse festivaler. Dansene er en form for meditation for både udøvere og tilskuere, og ses samtidig som slags renselse fra negative kræfter.

Cham-ritualer kan kræve meget øvelse, fordi dansen nogle gange udføres i meget store og tunge kostumer. Dette billede er ikke af Drukpa-nonnerne, men kommer fra en religiøs festival i Ladakh. Foto: Ingen titel af Sumita Roy Dutta fra https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Cham_Dance_During_Dosmoche_festival_2018_at_Leh_palace_P_20180213_130502_33.jpg, licenseret under CC BY-SA 4.0: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.en>

Cham-dansene har stor vigtighed blandt tibetanske buddhister, og nonner har altid været udelukket fra at deltage. Drukpa-nonnerne er de første kvinder nogensinde, der har ændret på denne kønsnorm.

Deres hidtil usete privilegier førte hurtigt til beskyldninger om blasfemi, chikane og vold – og sågar trusler om at brænde deres kloster ned. Nonnerne møder stadig kritik i dag fra andre buddhistske ordener, som har mere konservative opfattelser af, hvad nonner bør deltage i. Men faktisk var det chikanen fra konservative buddhister, der førte til, at de i dag er kendt internationalt som Kung Fu-nonnerne.

For at give dem større selvtillid gennem bedre fysisk form – og i værste fald evnen til at forsvare sig selv mod eventuelle angreb – bragte Gyalwang Drukpa en Kung fu-lærer til klosteret i 2008, så nonnerne kunne lære selvforsvar. De fleste vil nok mene, at en kampsport, hvor man – til tider – træner med våben, ikke kan forenes med den buddhistiske filosofi om ikke at skade andre levende væsener, men for Drukpa-nonnerne forholdt det sig anderledes.

Selvom Kung fu kom på skemaet, som en følge af lokalsamfundets negative opfattelse af nonnerne, endte det nemlig med at gavne dem på flere forskellige måder. Det der startede som et middel til at forsvare sig mod trusler og fysiske overgreb viste sig at øge deres selvagtelse, fysiske udholdenhed og koncentrationsevne. I dag mener nonnerne, at træningen har haft en positiv effekt på deres meditationspraksis. Kung fu er en teknisk svær kampsport, som kræver et højt niveau af koncentration, og det betyder, at nonnerne er blevet i stand til at meditere i længere tid af gangen. Det er vigtigt, for på klosteret er der to timers meditation hver eneste morgen, når de står op allerede klokken tre.

Det har vist sig, at Kung fu ikke kun skulle være til nonnernes egen fordel; efter nogle års træning begyndte de at holde workshops i selvforsvar for kvinder udefra. De ville nemlig gerne videregive den styrke og handlefrihed, de selv havde fået fra kampsporten, så andre kvinder i Himalayaregionen kunne opnå det samme, og beskytte sig selv. Voldtægt og overgreb er stadig et udbredt problem i både Indien og Nepal, hvor mange kvinder helt generelt lever med en større risiko for at opleve det i hverdagen. Samtidig med at nonnerne lærte kung fu, kunne de se en stigning i antallet af voldtægter i Indien. Det ansporede dem til at dele ud af deres egen erfaring, så andre kvinder kunne få gavn af det.

En workshop om selvforsvar i Ladakh 2018. Foto: Ingen titel af Abutcher-nesbitt fra https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Self-Defense_Training.jpg, licenseret under CC BY-SA 4.0: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.en>

Nonnernes gode fysiske form fra flere timers daglig Kung fu-træning kommer dem også til gode, når de tager på cykel-yatra gennem Himalaya. *Yatra* er en form for pilgrimsrejse, der normalt udføres til fods, men nonnerne har udviklet en opdateret version, der involverer mountainbikes. Hvert år cykler de mellem Kathmandu og Ladakh – en rejse på næsten 4000 km, som går gennem de barske bjerglandskaber. Det tager månedsvi, og nonnerne har oplevet alt fra regn til laviner og jordskred. Cykelturene bliver brugt til at skabe opmærksomhed omkring forskellige problemstillinger, som nonnerne finder vigtige. Ved selv at cykle gennem bjergene, har de for eksempel forsøgt at skabe mere fokus på grøn transport, men efter jordskælvet, der ramte Nepal i 2015, blev trafficking af unge piger en af nonnernes mærkesager.

Efter det voldsomme jordskælv, der førte ekstreme ødelæggelser med sig, tog nonnerne afsted til de egne af landet, hvor andre organisationer havde vurderet, at det var for farligt og utilgængeligt til at yde nødhjælp. Udover at gå i gang med genopbyggelsen af deres eget kloster i Kathmandu – som også var blevet ødelagt – tog de ud til de fjerneste landsbyer, hvor de byggede shelters til lokalbefolkningen, ryddede op, genopbyggede og delte fødevarer ud. Imens de ydede hårdt tiltrængt nødhjælp i isolerede områder, blev nonnerne opmærksomme på, hvordan flere og flere piger forsvandt, fordi deres familier blev narret ud i menneskehandel.

Nonnerne bringer forsyninger ud til isolerede landsbyer efter jordskælvet i 2015. Foto: Ingen titel af Abutcher-nesbitt fra https://commons.wikimedia.org/wiki/File:KFN-Relief_Work.jpg, licenseret under CC BY-SA 4.0: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.en>

På det tidspunkt var menneskehandel ikke ukendt i de landlige dele af Nepal, hvor langt de fleste familier lever af landbrug. På grund af klimaforandringer er ressourcerne blevet færre, og folk er blevet fattigere. Derfor har piger og kvinder længe levet med risikoen for at blive solgt ud i prostitution, hvis de blev tilbudt arbejde langt væk hjemmefra. Men efter jordskælvet blev det nemmere for traffickerne at narre og udnytte de mange katastroferamte familier. Mange havde mistet alt, og befandt sig i desperate situationer.

Derfor påtog nonnerne sig opgaven at cykle rundt til de små isolerede byer i Himalaya, og informere landsbyboere om farerne ved at sende deres døtre væk. Samtidig forsøgte de, med deres egen deltagelse i genopbygningen, at vise at kvinder er i stand til at udføre fysisk krævende arbejde. På den måde kunne de demonstrere, hvor meget værdi piger kan skabe i deres egne hjembyer.

Et andet af nonnernes tiltag, som både kræver frygtløshed og styrke, er deres *eco pad yatras*, som udføres til fods, hvor de trekker op til 650 km gennem bjergene. Her rydder de landskabet på deres vej for affald, og vejleder om bæredygtighed i de omkringliggende landsbyer. De tilbyder også religiøse tjenester til lokalbefolkningen.

Det er ikke kun i Kathmandudalen, at nonnerne har mødt modstand på grund af deres meget utraditionelle aktiviteter. I flere af landsbyerne på cykelruterne, kan nonnerne stadig møde mere konservative holdninger, ikke bare til hvad nonner kan, men til kvinders deltagelse helt generelt. For nonnernes vedkommende er det præcis dét, pilgrimsturene også handler om; når de cykler og trekker gennem bjergene for at tilbyde deres støtte og dele ud af deres viden, vil de vise, hvor stærke kvinder er, og hvor meget de kan bidrage til samfundet.

En *Eco Pad Yatra* i 2009. Nogle gange har turene bestået af en blanding af Drukpa-nonner- og munke og haft flere hundrede deltagere. Foto: Ingen titel af Drukpa Publications Pvt. Ltd. fra www.drukpa.com samt https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Historic_Eco_Pad_Yatra_in_the_Himalayas_in_2009.JP, CC BY-SA 3.0: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.en>

Her har Gyalwang Drukpa også spillet en vigtig rolle, fordi han aktivt har vist sin personlige støtte ved at tage med på deres pilgrimsrejser. Med sin tilstedeværelse, som spirituel leder og som en – mandlig – religiøs autoritet, har han været med til at understrege overfor de mere traditionelle samfund, at kvinders rettigheder er en vigtig sag, som bør tages alvorligt af alle.

Meget af nonnernes hårde arbejde og deres dialog med små lokalsamfund mellem Kathmandu og Ladakh handler altså om at vise, hvor meget kvinder kan gøre i en del af verden, hvor mange stadig har mindre tiltro til, hvad de kan. Når en gruppe nonner kan genopbygge deres eget kloster på egen hånd, tage en uddannelse og forsvare sig selv, skal det tjene som et eksempel på, hvad alle kvinder er i stand til at gøre, når de får mulighed for det.

Landskabet i Himalaya kan byde på både små og store udfordringer, når man skal igennem det på cykel. Foto: Ingen titel af Abutchernesbitt fra https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bicycle_Yatra2.jpg, licenseret under CC BY-SA 4.0: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.en>

Også under Covid19-pandemien har nonnerne ydet støtte til de mange isolerede landsbyer i bjergene; de har uddelt masker, sæbe og håndsprit til afsidesliggende dele af Nepal, og informeret de spredte lokalsamfund om, hvordan de undgår smitte. I mange af byerne er der ikke adgang til internet eller nyheder, og derfor har der været mangel på information om virussen. Selvom Nepal ikke har haft høje smittetal i sammenligning med andre dele af Asien, har de lukkede grænser til Indien og Kina været katastrofale for landets økonomi. Rigtig mange mennesker har mistet deres levebrød, og derfor har nonnerne også delt madvarer ud.

Et relativt nyt tema som de også er begyndt at fokusere på, er kvinders helbred. Drukpa-nonnerne er nogle af de første til at tale åbent om temaer som menstruation og bæredygtige hygiejneprodukter til kvinder. De vil også sprede information om, hvordan man selv kan tjekke sit bryst for knuder samt andre vigtige sundhedsråd. Menstruation er i sig selv et stort tabu i Himalayaregionen. Nogle steder har kvinder været – og er fortsat – udelukket fra bestemte templer under deres menstruation. Andre steder har de ikke adgang på noget tidspunkt overhovedet, og det er forbudt for dem at røre ved bestemte hellige genstande, så de hellige artefakter ikke bliver 'forurenede'.

Traditionelt har man set på kvindekroppen som et resultat af negativ karma fra tidligere liv. Et gammelt tibetansk ord for kvinde – *kyemen* – betyder også direkte oversat 'lavere genfødsel'. Grunden til, at man har haft den opfattelse, er idéen om, at man er mere sårbar og gennemgår mere smerte som kvinde; for eksempel når man lider under 'urene' kropslige funktioner såsom menstruation, fødsler og ufrivillige aborter. Derfor har det heller ikke været ualmindeligt for kvinder at bede til at blive genfødt i en mandekrop – fordi mandekroppen kan ses som mere stabil, og som bedre egnet til at opnå oplysning.

Derfor er det virkelig banebrydende, når Drukpa-nonnerne ikke er bange for at tale frit om emner som menstruation og hygiejneprodukter til kvinder. Flere steder i Himalaya har piger slet ikke adgang til bind eller tamponer, og mange har ikke råd til at købe dem, selv hvis de er tilgængelige. Nogle steder holder piger simpelthen op med at gå i skole, når de har fået deres første menstruation. Det er sådan nogle problemstillinger, nonnerne gerne vil være med til at forbedre, så mænd og kvinder får de samme muligheder.

Som man hurtigt kan fornemme, kan Kung Fu-nonnerne meget mere end bare Kung fu. Selvom de er kendt for deres hårde træning, er de også blevet berømte, fordi de ikke er bange for at gøre ting, som nonner – og kvinder – normalt ikke gør. Det er uanset om det drejer sig om buddhistisk praksis eller de mere mondæne aktiviteter.

Tempel på Druk Amitabha Mountain. Nonnerne stod selv for størstedelen af genopbygningen efter jordskælvet i 2015. Foto: "Amitabh Monastery" af Dhilung Kirat fra <https://www.flickr.com/photos/dhilung/2573789030/>, licenseret under CC BY 2.0: <https://creativecommons.org/licenses/by/2.0/>

Engang mindede nonners rolle mest om en slags assistenter, der udførte mere huslige opgaver, såsom rengøring af klostrene eller te- og madlavning til offentlige ritualer, imens munkene klarede de vigtige rituelle opgaver. Imens munkene modtog donationer fra lokalsamfundet for prestigefyldte, rituelle tjenester, var nonnerne også nødsaget til at afbryde deres religiøse praksis for at tage hjem og arbejde for deres familier. Sådan har det været i hundredevis af år med ekstremt få undtagelser. Højtuddannede og autoritære nonner er stadig en undtagelse den dag i dag, selvom tingene langsomt er ved at ændre sig.

Nonneklosterets tilblivelse startede med visionen om at bygge en to etager høj statue af Amitabha Buddha i Kathmandu. Med tiden udviklede det sig til meget mere – blandt andet et hjemsted for Drukpa-nonnerne. Foto: "Buddha Statue at Druk Amitabha" af Alexander van Loon fra <https://www.flickr.com/photos/avanloon/10798821726/>, licenseret under CC BY-SA 2.0: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/2.0/>

Allerede for mange år siden udtalte den 14. Dalai Lama selv, at tiden, hvor både munke og nonner udelukkende sidder i klostrene og beder, er slut, og at de bør lære forskellige færdigheder, så de samtidig kan tjene deres lokalsamfund ved hjælp af nye, nyttige færdigheder, som for eksempel læger, advokater eller sygeplejersker. Set fra det perspektiv, gør Drukpa-nonnerne det helt rigtige, også selvom det på mange måder er utraditionelt. Hvis man er interesseret i at følge nonnernes mange aktiviteter på tæt hold, kan det varmt anbefales at følge deres facebookside *Kung Fu Nuns*. Her opdaterer de flittigt – med masser af gode billeder – omkring alle deres projekter. Der er også livevideoer af nonnerne, der leder ritualer. De er desuden en aktiv del af Gyalwang Drukpas humanitære organisation Live to Love, der tager imod online donationer.

I midten ses Gyalwang Drukpa til et event i Indien, hvor han deltager i udgivelsen af et erindringsfrimærke i Indien til ære for Drukpa-buddhisterne. Kilde: Ingen titel af Drukpa Publications Pvt. Ltd. fra https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Indian_Government_Issues_Commemorative_Drukpa_Stamp_on_14th_May_2014.JPG, licenseret under CC BY-SA 3.0: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.en>

Kilder

Asia Society (2019) "Kung Fu Nuns: For empowering young girls and dismantling gender stereotypes – one kick at a time": <https://asiasociety.org/asia-game-changer-awards/kung-fu-nuns>

Bose, Adrija (2019) "Climate Change Forced Nepal Women into Trafficking. Now, 'Kung Fu' Nuns are Cycling the Globe for Them", *News18*: <https://www.news18.com/news/india/climate-change-forced-nepal-women-into-trafficking-now-kung-fu-nuns-are-cycling-the-globe-for-them-2316231.html>

Butet, Dominique (2014) "The Druk Amitabha Kung Fu Nuns: Combining Martial Arts and Meditation", *Buddhistdoor.net*: <https://www.buddhistdoor.net/features/the-druk-amitabha-kung-fu-nuns-combining-martial-arts-and-meditation>

Butet, Dominique (2016) "Exclusive Interview: The 16th Karmapa and the Buddhist Nuns of the Tibetan Tradition", *Buddhistdoor.net*: <https://www.buddhistdoor.net/features/exclusive-interview-the-17th-karmapa-and-the-buddhist-nuns-of-the-tibetan-tradition>

Facebook: <https://www.facebook.com/kungfununs>
Drukpa.eu: <https://www.drukpa.eu/en/presentation-en/his-holiness-gyalwang-drukpa.html>

Drukpa.org: <https://drukpa.org/>

Greenspan, Karen (2020) "The Kung Fu Nuns, Fighting for All Sentient Beings", *Lion's Roar: Buddhist Wisdom for Our Times*: <https://www.lionsroar.com/the-kung-fu-nuns-fighting-for-all-sentient-beings/>

Gutschow, Kim (2004) *Being a Buddhist Nun – The Struggle for Enlightenment in the Himalayas*, Harvard University Press.

Johnston, Windsor (2020) "The Kung Fu Nuns Of Kathmandu", *Goats and Soda: Stories of Life in a Changing World*, NPR.org: <https://www.npr.org/sections/goatsandsoda/2020/07/05/886043783/the-kung-fu-nuns-of-kathmandu?t=1634402973692>

Hannah, Michelle (2012) "Colliding Gender Imaginaries: Transnational Debates about Full Ordination for Tibetan Buddhist Nuns", *Asian Journal of Women's Studies*, 8:14, Routledge.

Kungfununs.org: <http://www.kungfununs.org/home-1>
LaMotte, Sandee (2019) "Kung Fu Nuns in Nepal boost their health in the fight for women's rights", *CNN Health*: <https://edition.cnn.com/2019/12/20/health/kung-fu-nuns-wellness/index.html>

Lewis, Craig (2016) "Dalai Lama Awards Historic Geshema Degrees to 20 Nuns", *Buddhistdoor.net*:

<https://www.buddhistdoor.net/news/dalai-lama-awards-historic-geshema-degrees-to-20-nuns>

Livetolove.org: https://www.livetolove.org/Mathew_Sunalini_2021_The_Buddhist_nuns_who_learn_Kung_Fu_and_lend_a_strong_helping_hand_The_Hindu_
Mathew, Sunalini (2021) "The Buddhist nuns who learn Kung Fu and lend a strong helping hand", *The Hindu*: <https://www.thehindu.com/society/kung-fu-nuns-who-servesociety/article34198552.ece>
NBC News (2019) "Kung Fu Nuns kick gender stereotypes, strike a pose for equality": <https://www.nbcnews.com/slideshow/kung-fu-nuns-kick-gender-stereotypes-strike-pose-equality-n1031111>

Reuters: <https://www.reuters.com/article/health-coronavirus-india-women-idUSKBN28K1OI>

The Tribune: Voice of the People (2021) "Buddhist Kung Fu nuns kicking hard at centuries-old taboos": <https://www.tribuneindia.com/news/world/buddhist-kung-fu-nuns-kicking-hard-at-centuries-old-taboos-199708>

Whitaker, Justin (2019) "In Historic First, Two Tibetan

Buddhist Nuns Hired to Teach Buddhist Philosophy", *Buddhistdoor.net*: <https://www.buddhistdoor.net/news/in-historic-first-two-tibetan-buddhist-nuns-hired-to-teach-buddhist-philosophy>

Om forfatteren

Kirsten Skov Vang er 28 år og uddannet cand.mag. i Tværkulturelle Studier fra Københavns Universitet. Hun har også en bachelor i Tibetologi. Kirsten er meget interesseret i den tibetanske gejstlighed og har lavet feltarbejde af flere omgange blandt munke og nonner i både Nepal og Indien. I 2020 skrev hun sit speciale om, hvad der sker, når tibetanske munke vælger at forlade deres klostre. I dag er hun ansat i Styrelsen for Patientsikkerhed.

Takke-hilsen fra Tibetan Nuns Project:

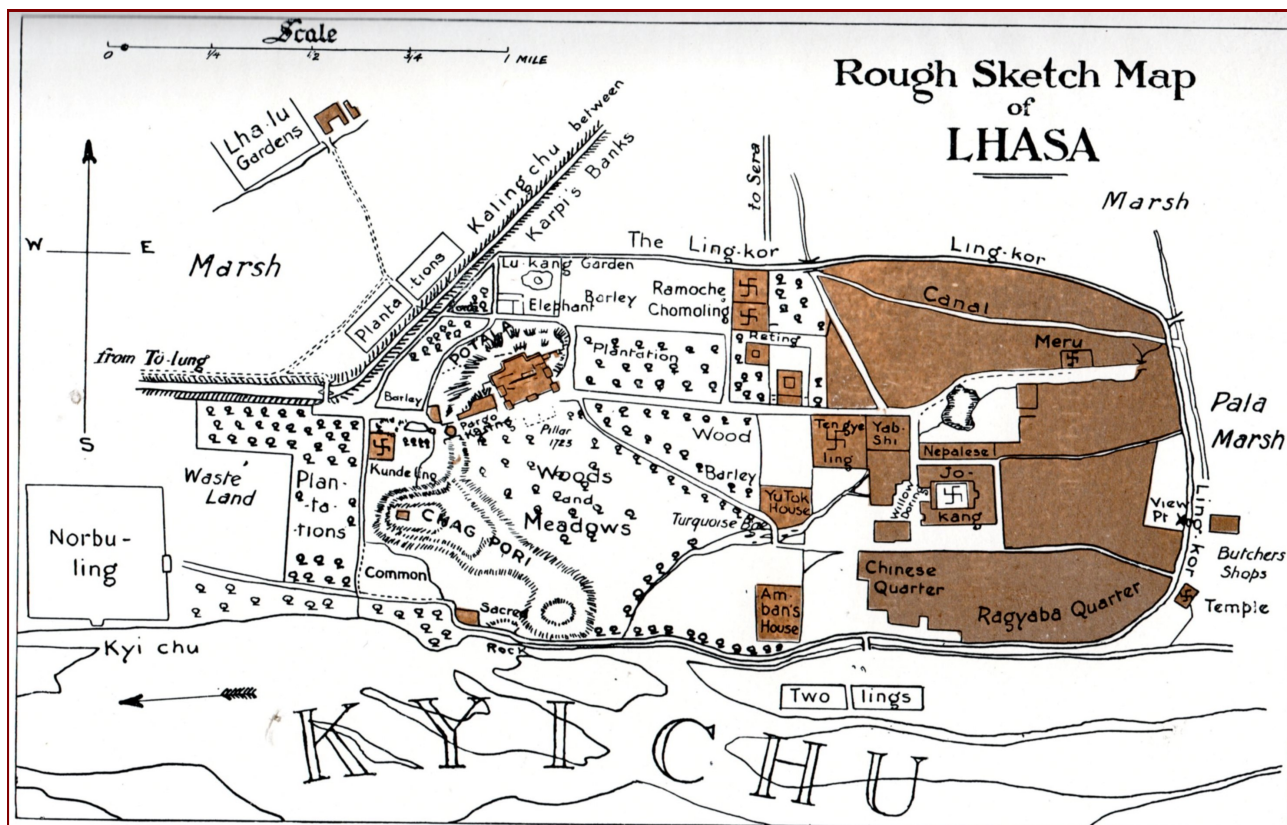
Se hvad I har gjort! Takket være Jeres generøsitet er der sket store ændringer i Dolma Ling nonneklosters køkken. Nonnerne er meget lykkelige over den nye riskoger, som er meget mere sikker og nem at håndtere, end de kæmpestore gryder vil havde før. Den er også mere energibesparende, og koger ris på en måde, der bevarer næringsstofferne bedre. Nonnerne er også meget glade for den nye dej-maskine, som de bruger to gange dagligt til at lave brød, boller og pasta. At lave dej for hånd var meget hårdt og tog meget af nonnernes tid. Stor tak til Jer alle sammen for at skabe en så stor og positiv ændring for de 230 nonner på Dolma Ling kloster! - Tibetan Nuns Project. -

I tillæg til ovenstående har Dolma Ling og Shugsep kloster desuden kunnet købe nogle hårdt tiltrængte store køleskabe og frydere. Derudover har Dolma Ling og Shugsep kunnet forny studiematerialet til engelskundervisningen, købt store vandkøgere, så de slipper for den farlige brug af de store kedler, 90 vifter til at udholde de stadigt stigende temperaturer i Indien, bygget en ny 2,5 meter høj beskyttende mur omkring Dolma Ling og købt sol-paneler til Shugsep kloster. (Fotos: Tibetan Nuns Project).

Tibet - Det lukkede land

Artikel i ugebladet 'Hjemmet' 1904, af Valborg Andersen.

Kort over Lhasa (Landon 1905)

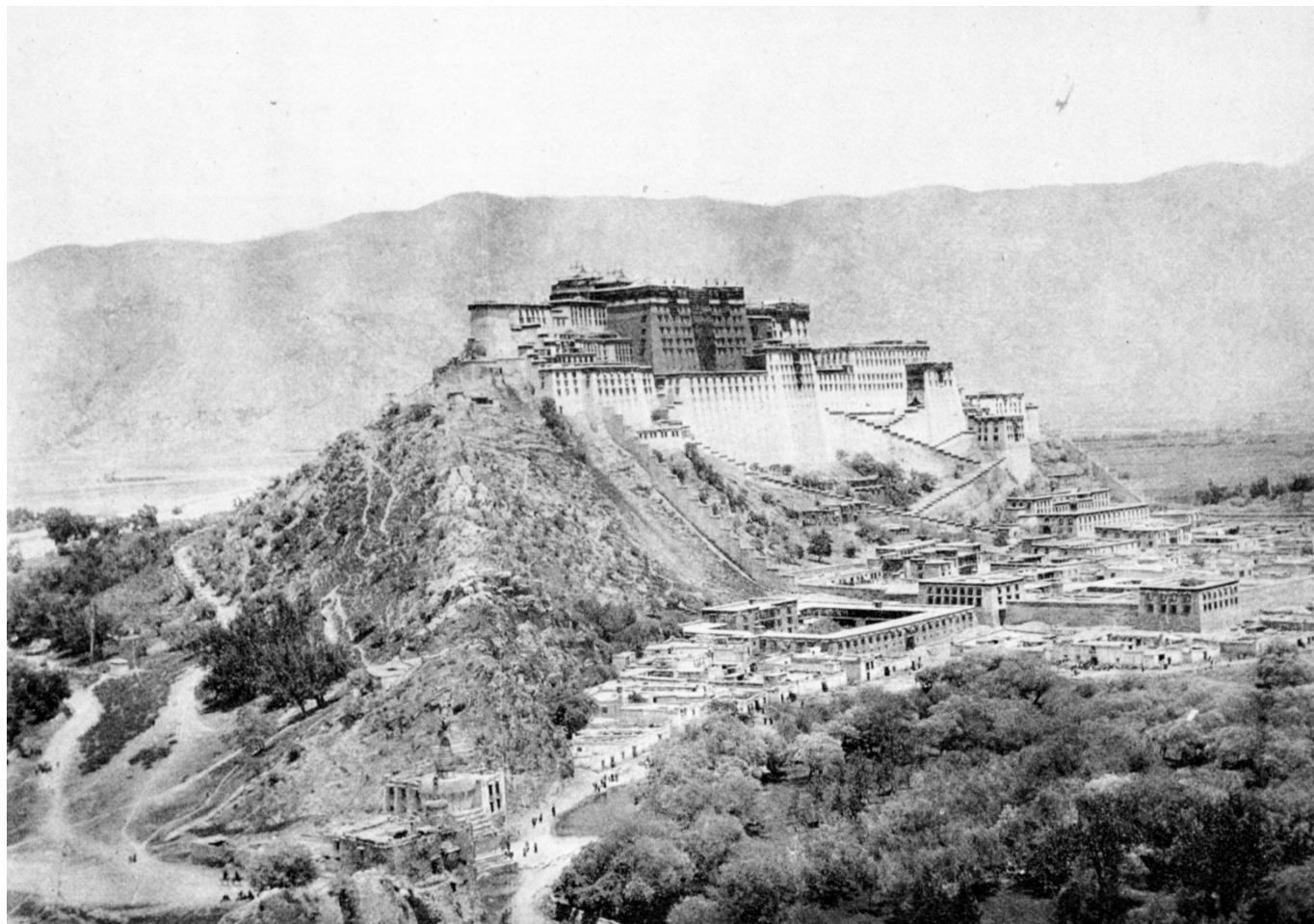
Forord, sproglig bearbejdning og noter af Rolf Gilberg, Mag.scient., Ph.d, forfatter, medstifter af, og tidligere formand for Dansk Selskab for Tibetansk Kultur.

FORORD

Valborg Andersen (1868-1941) (1) voksede op i en børnerig broglæggerfamilie på Christianshavn, men pga. familiens dårlige økonomi, blev hun sendt til en bedrestillet onkel. En overgang var det sang, hun var optaget af. Men det holdt op, da hun blev mor i 1898. Som enlig mor til to begyndte hun at skrive. Hun havde flere forskellige jobs, før hun i 1902 blev hentet til en redaktørpost ved "Damernes Blad". I 1904 købte Egmont H. Petersen bladet og ændrede navnet til "Hjemmet". Det blev til et familieblad med en bred folkelig appel. Valborg Andersen var redaktør frem til 1927.

Hjemmet udkom hver uge. I februar 1904, som ifølge bladets forside er årgang 7, nr. 7, redigerede Valborg Andersen en artikel om Tibet. Den bringes her, fordi det er interessant at se, hvordan man den gang opfattede Tibet. Det skinner tydeligt igennem, at fremmede folk ikke stod højt i danskernes opfattelse i 1904. Om det har ændret sig nu hundrede år senere er en helt anden historie, som ikke skal tages op nu.

Valborg Andersens artikel er skrevet i tidens ånd, altså 1904. Den er fyldt med misforståelser som enten stammer fra kilderne eller fra redaktøren, som ser på historien med et 1904 europæisk synspunkt, hvilket i høj grad begrænser redaktørens forståelse af tingene. Det virker som om Andersen er begejstret for, at Tibet nu bliver åbnet (på tvang). Valborg Andersen har tydeligt haft besvær med at finde billeder til at krydre artiklen med. Et sted vælger hun et relief af en indisk gud i Katmandu. Billedet har intet med artiklen af gøre, men det ser eksotisk ud, og de fleste læsere af Hjemmet i 1904 ville ikke lægge mærke til at det ikke er Tibet. Artiklen er blevet omskrevet til nudansk skriveform og tilsat noter. Der er ikke gjort forsøg på at ombryde Andersens lange sætninger.

Potala Paladset fotograferet fra Chakpori-bjerget i 1905. (Foto: Landon)

”Tibet, det store lukkede land, det eneste sted på jorden, som kan kaldes således, vil nu blive åbnet! (2)

Telegrammer i dagbladene har allerede for nogen tid siden fortalt om englændernes indrykning i Tibet. Om få måneder vil vi sikkert høre beretninger om, at de engelske styrker er trængt ind i selve den hellige stad, Lhasa og, at det mystiske væsen, som af navn regerer det mærkelige land, er revet ud af sin hemmelighedsfuldhed. (3)

Der ligger politik bagved hele denne ekspedition. Det er den indiske vicekonge, Lord Curzon (4), som har sat den i scene for at bøde lidt på det umådelige tab af prestige, som England har lidt ved russernes sidste operationer i Østasien, hvorved englænderne er sat helt ud af spillet.

Det er lykkedes ham at få Lord Kitchener, den dygtige soldat i det britiske verdensrige, til at tage overkommandoen, og han har udtalt, at han vil gå frem med ubøjelig strenghed, hvis de tibetanske præster, der faktisk er de egentlig regerende i Tibet, gør kvalm og søger at lægge englænderne hindringer i vejen for at komme ind i Lhasa og undersøge forholdene til bunds. At verden vil få vidunderlige ting at høre fra denne ekspedition siger sig selv. (5)

Tibet regerer Kinas hjerte. Herfra får Kinas store floder deres vandmasser. Er England først i besiddelse af Tibet, kan det fuldstændigt dominere Kina og, hvad mere er, forhindre russerne i nord i at forene sig med franskmændene i Cochinchina (6) i syd. Det er en fortræffelig plan (7).

Den ydre anledning til felttoget opgives at være, at tibetanerne har nægtet indiske rejsende at betrede den hellige by, medens de skal have sluttet hemmelige traktater med russerne.

Tibetanerne har også gjort sig skyldige i en anden forbrydelse, den, at sende Lord Curzon sine breve uåbnede tilbage, og denne fornærmelse af den engelske ære satte kronen på værket; så blev felttoget bestemt (8).

Medens general Kitchener fra Indien har overkommandoen, leder obersterne Younghusband og MacDonald tropperne i marken; styrken består af 40.000 mand udsøgte folk, som alle er vant til krigens strabadser. De er bevæbnede med bjergkanoner og maximskyts, og har tusinder af bærere og transportdyr med.

Englænderne er gående over den tibetanske grænse

Den japanske munk, Ekai Kawaguchi, forklædt som tibetansk lama i Darjeeling. (Foto: privat eje).

som aldrig før er gengivet i noget europæisk blad (11).

En intelligent, japansk præst (12) er den sidste, der har besøgt Lhasa, forklædt som buddhistisk præst. Efter nøje at have undersøgt hovedstaden drog han til universitetet i Sera, halvanden engelsk mil (13) fra Lhasa, hvor det lykkedes ham at blive optaget. Han studerede så her i 15 måneder, inden det blev opdaget, at man stod i rapport med omverdenen. Meningen var nu, at han skulle være dræbt, men da han rådede over meget betydelige pengemidler, som den russiske regering, i hvis ærinde han var udsendt, havde forsynet ham med, lykkedes det ham at flygte og redde livet.

”Det var med en følelse af ærbødighed og spændt forventning, at jeg holdt mit indtog i den hellige by”, fortæller den japanske præst. ”Jeg drog ind ad den vestlige port, klædt som lama-præst, og foran mig gik min tjener, bærende et lille banner med hellige symboler. Jeg ligner af naturen en tibetaner, og ingen lagde mig nogen hindring i vejen ved min indtræden til staden, tvært i mod hilste befolkningen mig med stor ærbødighed i den tro, at jeg var en højtstående lama-præst.” (Red.: de følgende afsnit stammer også fra den japanske præsts beretning, men i sammendraget form).

Ligeså malerisk og smuk byen tager sig ud på afstand, ligeså skummel og snavset er den, når man får lejlighed til at tage den nærmere i øjesyn. De almindelige huse i byen er opført af tørret mudder og tørrede fækallier af yakoksen. (14) Som dekoration er overalt anvendt yakoksens horn. De er blanke og hvide; mange huse er så overlæssede med denne prydelser, at man skulle tro, at de var bygget udelukkende af horn.

Den største bygning i Lhasa er ”domkirken” (15). Det eneste lys, som oplyser denne helligdom, falder ind gennem et stykke olieret tøj, som er anbragt oppe i loftet. Dette tempel indeholder skatte af umådelig værdi, som englænderne sikkert har stor lyst til at stifte nærmere bekendtskab med. Således findes der 15 pladser af massivt sølv, alle næsten fuldstændigt dækkede med juveler af hidtil ganske ukendt størrelse.

I templet findes også et mægtigt stort billede af Buddha, det største maleri i hele verden. Det er 140 fod højt, og når fra gulvet og lige op til templets taghvelving. Det er næsten helt dækket med guld, og der er indlagt tusinder af ægte stene i det. Hver dag pyntes det med friske blomster.

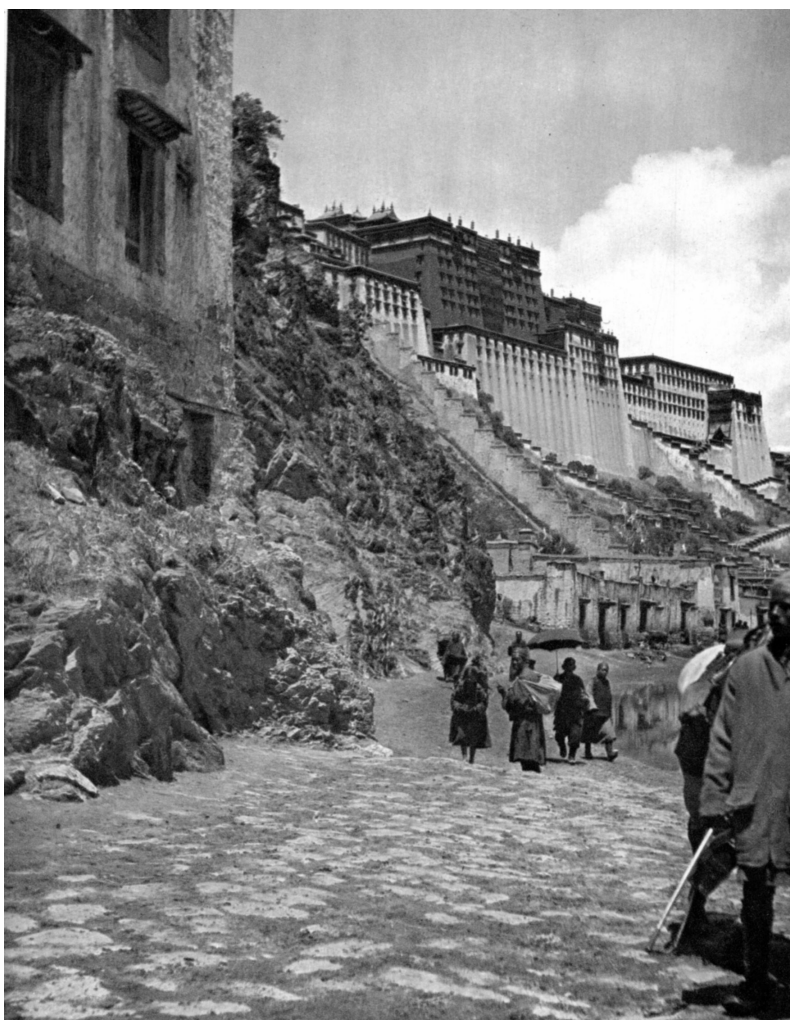
Stor-lamaens palads kaldes Potala, og det er beliggende lidt udenfor Lhasa (16). Det består af en mængde bygninger, der er opført på afsatserne af

ved Khamba-Yong, der ligger 11.000 fod (9) over havet. Dette er det laveste sted man har kunnet finde. Temperaturen var efter de sidste meddelelser 35° C under frysepunktet. Denne temperatur var dog ikke uudholdelig for soldaterne, da der ikke rørte sig en vind.

Den hellige stad Lhasa ligger omtrent 60 danske mil (10) fra englændernes nuværende lejr, og vejen dertil er overordentlig vanskelig at passere. Det er således nødvendigt at slå bro over Brahmaputra-floden, som er fyldt op med kviksand.

Felttogets vanskeligheder bliver enorme! Det sydlige Tibet er en del af Himalayabjergene, og de britiske soldater må bane sig vej gennem dybe slugter og følge ganske smalle klippestier, der fører lige ned til dybe afgrunde.

Ingen hvid mand har betrådt Lhasa siden 1846. Adskillige engelsktalende asiater har dog forstået at forklædt snige sig ind i byen, og deres beretninger er både vidunderlige og højst interessante. Enkelte af dem har endog kunnet tage fotografier af den hellige stad, deriblandt dem, som vi bringer her i dag, og

'Indenfor Lhasas vestlige port. Her får man den bedste udsigt til det store palads, som på mange måder ligner bakke-bygningerne i Assisi, blot i en meget større skala' (foto og billedtekst af Landon, 1905).

"Da jeg i min egenskab af lama-præst havde adgang til de store festligheder i anledning af den nye stor-lamas tronbestigelse, drog jeg ind i Potala-slottet ad den østre port. Først kom jeg igennem en lang hal, på hver side opfyldt af be-
dehjuler, som enhver af de besøgende havde forpligtelse til at sætte i bevægelse. Så, efter at være klatret op af tre lange stentrapper, nåede jeg op til paladset, men jeg måtte klatre op endnu fire stiger, før jeg nåede foden af "Det røde palads", som stor-lamaens bolig kaldes. Herfra var der endnu et halvt dusin stiger, før jeg befandt mig ved toppen af Potala, hvor jeg fandt en skare lamaer, ventende på audiens.

Noget efter blev jeg ført ind for guddommen, og efter skik og brug faldt jeg ned for hans åsyn og berørte jorden tre gange med min pande. Så fremlagde jeg mine gaver, bestående af japanske mønter og smukke silkeskærfe. Da jeg knælede ned for ham, berørte han mit hoved med sin hånd. Han er et barn med et meget sygeligt, men interessant fysiognomi, og han ser ud, som om han ikke havde lang tid at leve i (19). Han talte ikke til nogen direkte, men han hviskede af og til nogle ord til Gyalboen, som så rettede sine spørgsmål.

Han sad med korslagte ben på en platform, klædt i de hellige farver; rødt og gult. Hans arme var bare, og han holdt i hånden en stok, hvorfra, der hang ned hvide, røde, gule, grønne og blå silkebånd. En gul mitra (20) dækkede hans hoved. Det er kun tilladt personer af høj rang at nå frem til tronens fod og blive berørt af den guddommelige fyrstes hånd.

Efter præsentationen blev der budt mig te, men jeg havde næppe drukket en håndfuld af koppen, før den blev taget fra mig og det blev hentydet, at jeg skulle tage afsked. Jeg faldt da igen tre gange på mit ansigt, forinden jeg forlod det hellige palads.

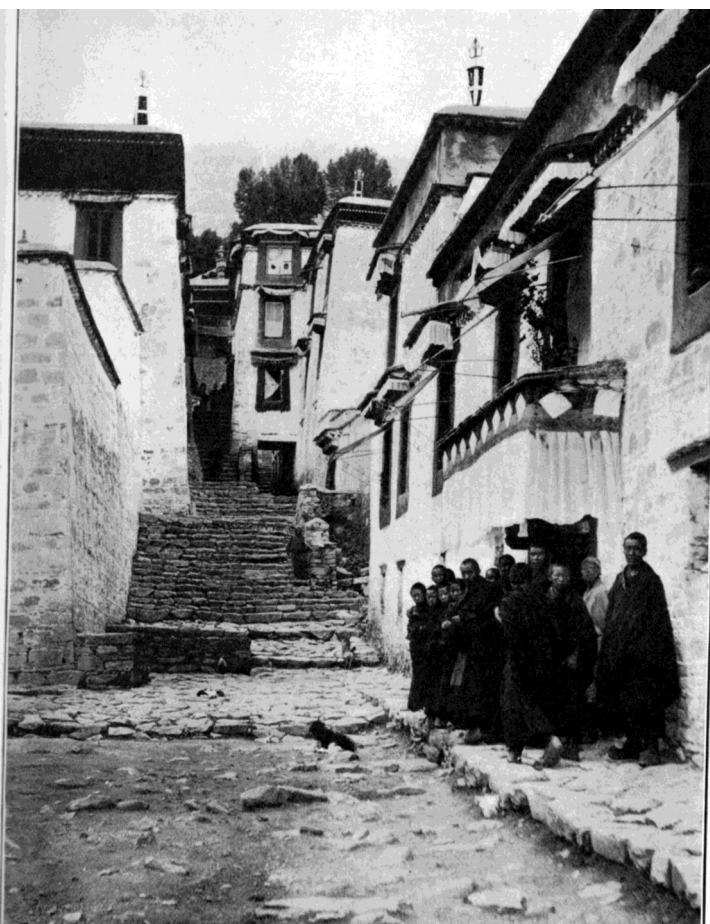
Nærvæd Potala er der en hellig græsgang, hvor der går hundrede følhopere, af hvis mælk, der fremstilles et præparat til stor-lamaen. Det antages, at han aldrig får anden føde end denne; og der er ingen tvivl om, at Gyalboen tager livet af ham, når den rette tid kommer, ved at komme gift i denne føde (21).

Af Tibets fire millioner indbyggere er godt og vel en million lamapræster, som bor i klostre. Det er dem, som ejer alle landets rigdomme (22). Disse klostre er næsten alle bygget på bjergtinde, og man kan kun nå op til dem ved at klatre op ad et reb, eller man

en klippe, som er 1500 fod (17) høj. Den del af slottet, som tjener selve stor-lamaen som residens, er 9 etager høj og findes helt øverst oppe på bjerget, så den rager helt op i skyerne. De underliggende bygninger er optagne af Gyalboen og hundrede af lama-præster, som er hans lydige håndlangere.

En Gyalbo (18) er nemlig den virkelige hersker i Tibet. Stor-lamaen, som udvælges i en alder af 5 eller 6 år, anses som en inkarnation af guddommen. Efter befaling af Gyalboen dør han i en alder af 15-16 år af en mystisk sygdom. Når stor-lamaen dør, venter tibetanerne ganske roligt, indtil der viser sig en regnbue på himlen. Dette er nemlig et tegn fra Buddha. Så kommer alle lamaerne frem af paladset i højtidelig procession, og det ældste medlem råber: "Vor stor-lama har fornyet sig. Vi vil finde ham i den og den familie!"

Lamaerne går så hen til det opgivne sted og finder en lille dreng, som de tager med sig. Han føres i højtidelig procession til paladset. Han er nu blevet guddom og eksisterer ikke mere for verden, hans eneste hverv er uafsladeligt at velsigne landet og modtage de tusinder af bønner, som dagligt opstiger til ham. Alt dette er selvfølgelig i forvejen arrangeret af Gyalboen og hans hjælpere.

”Nachung Choskyongs troldmandsfællesskabs hvide, italienskliggende huse i Lhasa” (Tekst og foto: Landon 1905).

”Fra det lukkede land. Tibetanske købmænd på markedet i Kathmandu. I baggrunden ses billedet af Dødsgudinden Kali”. (Foto og billedtekst fra nærværende artikel i Hjemmet, 1904).

”Tibetansk kvinde væver på en primitiv væv” (Tekst og foto: Landon, 1905).

Den japanske buddhist-munk, Ekai Kawaguchi, (der efter et møde med ham i 1916 i Japan, inspirerede forfatter og mystiker, Alexandra David-Neel til at snige sig ind i Tibet, forklædt som lama, præcis som Kawaguchi havde gjort nogle år tidligere. Red.) (Foto: Saida Ben Jusuf)

Potala, Stor-Lamaens Palads i Lhasa, bag hvis Mure ingen Fremmed maa komme.

"Tibetanske præster fra klostret Himis, udklædte som djævl, til den årlige djævledans". (Tekst og illustration fra den nærværende artikel i Hjemmet, 1904).

bliver hejst op i kurv". (23)

Noget af det mest kuriøse, som denne præst, Kawaguchi hedder han, beretter, er om tibetanernes ægteskabelige forhold. Her er det absolut kvinderne, der dominerer. Det er dem, som vælger sig ægtefælle, ikke manden, og hvad der er endnu mere besynderligt er, at en kvinde ikke nøjes med én mand, nej hun tager en halv snes eller flere. (24).

Meget ofte er det en række brødre, som den samme kvinde ægter. Ofte er det også fætre. Ved dette arrangement, når mange mænd må nøjes med den samme kone, bliver der en mængde ugifte kvinder tilbage, da der i Tibet, ligesom de fleste andre steder på Jorden er lige mange kvinder og mænd, men dette passer netop præsteskabet, for derved bliver der mange enlige kvinder til at fylde klostrene, og det styrker præsteskabets magt. (25). Så længe hustruen lever, er det hende, der ejer familiens ejendom. (26)

Buddhismen er i Tibet "pyntet" med en utrolig mængde religiøse fantastier, som man ikke har sidestykker til noget andet steds. Nogle af de vigtigste religiøse handlinger, som præsterne har at udføre, er de såkaldte "Djævledanse", samt "Ånde- og maske-danse" (27). Japaneren fortæller herom følgende:

"Først kom lamaer med mitraer på deres hoveder, klædt i de rige dragter, svingende røgelseskar, som fyldte klostergården med en vidunderlig vellugt. Efter en højtidelig dans til dæmpet musik, gik de ud, og så myldrede det skikkelser ind, i gule dragter og med fantastiske maske-hoveder, råbende og skrigende."

Fremdeles fortæller Kawaguchi, at indbyggerne til dels på grund af den stærke kulde, som hersker her en stor del af året, aldrig vasker sig, men at de derimod indgnider ansigtet med smeltet smør. Dette i forbindelse med beboernes gulbrune farve giver dem udseende af at være polerede. (28) Kvinderne koger tocha-træ (29), en slags mahogni, og hermed indgnider de sig, så de får en fuldstændig møbelpolitur over sig. Jo mere skindende de er, jo smukkere anses de for at være.

I stedet for penge anvender man yakhaler og briketter af presset te. Landet indeholder en uudtømmelig rigdom af guld og turkiser, af salt, borax og forskellige krydderier. Tibetannerne konsumerer enorme kvantiteter af te. Denne handel er fuldstændig monopoliseret af kineserne, som sælger tibetannerne deres aller sletteste te. (30) Hovedvejen fra Kina ind i Tibet, kaldes Tevejen. En af opgaverne for englænderne ved det nu påbegyndte felttog i Tibet er at åbne vejen for den britisk-indiske te, og skaffe den et nyt stort marked

her. (31) Den omhyggelige husmoder holder stadig tegryden i kog, for hun ved jo aldrig, hvornår en af hendes mange mænd kommer hjem og trænger til en læskedrik, Man bruger her at komme soda i teen for at udtrække dens fulde kraft.

Silkestof er meget eftertragtet i Tibet, og det må altid hentes udenvælts fra (32), da den tibetanske religion forbyder at dræbe silkeormene. Et silkeskærf er tegn på social anseelse. De døde klædes i hvidt og blå silke (33).

Noter

1. Læs mere om Valborg Andersen her:

<https://www.kvinfo.dk/side/597/bio/1050/origin/170/>

2. "Vil blive åbnet!" Er det for tibetanernes skyld man tvangsåbner Tibet. Nej, det er det ikke. Det er en fornærmet engelsk vicekonge i Indien, der skal demonstrere sin magt. Fik nogen noget ud af det? Det er der ikke særlige tegn på. Atter en gang er europæere i gang med at mobbe en anden kultur på egen opfordring. Den intetanende danske læser af Hjemmet tror, at nu sker der endelig noget godt, men det var ikke tilfældet.

3. Det må være den 13. Dalai Lama, det her hentydes til, hvis det drejer sig om Kawaguchis rejse i 1900. Det er ikke tibetanerne, der ønsker at være hemmelighedsfulde. Det er omverdenen, der opfatter dem sådan, fordi den ikke har adgang til landet. Tibetanerne ønskede blot at leve på deres egen måde, i ro og fred.

4. Lord Curzon (1859-1925), vicekonge i Indien (1899-1905) var den mest kontroversielle og konsekvente vicekonge. Curzon sagde i 1901: "Så længe vi har magten i Indien, er vi den største statsmagt i verden. Hvis vi taber Indien, falder vi straks ned til en tredje rangs magt." Curzon var indædt racist og mente ikke, at der var nogen indere, der kunne bruges i den øverste engelske administration.

5. Efter eget forgodtbefindende besætter englænderne et fremmed land, fordi de mener, at russerne har fået for meget indflydelse i Asien. Der er ikke tale om et samarbejde med tibetanerne, tvært imod. Englænderne tvinger sig, som en anden slags barbarer ind i et andet folks land, uden deres tilladelse, og gør sig til dommere over landets historie og kultur. Da vikingerne besatte England, blev englænderne meget vrede, og bekrigede vikingerne hvor de kunne. Det er interessant så lidt folkeslag lærer af fortiden. Englænderne er kun optaget af deres egen magt.

I 1905 udgav Parceval Landon, som var "The Times" udsendte medarbejder, et to-binds værk med titlen, "Lhasa. An account of the Country and People of Central Tibet and the Progress of the Mission sent there by the English Government in the Year 1903-4". 414-426 sider (London: Hurst and Blackett Ltd.). Der er brugt et par billeder fra bogen til at gøre denne udgave af Hjemmets artikel lidt mere spændende.

6. Cochín-Kina, en fransk koloni, 'Fransk Indokina' (1862-1954), bestående af det sydlige Vietnam.

7. Englændernes plan om at styre Kina fra Tibet lyder lidt underligt. Måske havde de ideer om at lukke for vandet til de store kinesiske floder, der har sit udspring i Tibet.

8. Englænderne bliver fornærmede og starter en krig, fordi de får uåbnede breve tilbage. Hvem har ikke prøvet at få sine breve retur uåbnede. Det får normalt ikke folk til at starte en krig. Men hvis man har storhedsvanvid og er racist til fingerspidserne, er det vel grund nok. Englænderne har virkelig måttet lede efter en nogenlunde brugbar grund til at besætte Tibet. I vore dages øren lyder det helt sygt. Hvis man ikke ønsker at tage stilling til ind-

holdet i et brev, fordi man har en fornemmelse af, at det ikke er godt nyt, er det ganske godt og praktisk at sende det uåbnet tilbage. Det skinner igennem, at nogle af grundene til, at englænderne vil til Tibet (ud over at åbne det mystiske) er, at englænderne vil tjene penge på te-handel og, at englænderne vil kunne irritere russerne og kineserne ved at gøre det.

9. 11000 fod: 3.353 meter.

10. 60 danske mil = 60 X 7,53 km = 452 km.

11. Den får ikke for lidt her. Selvfølgelig er mange af disse billeder gengivet i andre blade. Andersen har bare ikke undersøgt det. Hjemmet bringer 5 billeder: Et fra Hemi i Ladakh, et fra Kathmandu i Nepal, et billede af Potala i Lhasa og to billeder med mennesker. Bortset fra Potala-billedet er der ikke meget fra Tibet.

12. Ekai Kawaguchi (1866-1945) (79 år) var en japansk buddhistisk muk, der er berømt for sine 4 rejser til Nepal (1899, 1903, 1905, 1913) og 2 til Tibet (1900 og 1902). Se mere: https://en.wikipedia.org/wiki/ekai_kawaguchi

*Kawaguchi, Ekai (1909), **Three Years in Tibet**. Adyar: The Theosophical Office. Reprint: Book Faith India (1995), Delhi.

*Berry Scott (1989), **A Stranger in Tibet: The Adventure of a Wandering Zen Monk**. Tokyo: Kodansha International. Også publiceret som **A Stranger in Tibet: Adventures of a Zen Monk**, by Harper Collins. (1990).

* Hopkirk, Peter (1997): **Trespassers on the Roof of the World: The Secret Exploration of Tibet**. Kodansha Globe (Pbk).

13. Halvanden engelsk mil = 2,5 km.

14. En snavset by, fordi husene er bygget af mudder (ler). Typisk dansk tankegang. Overalt i verden bygger man sine huse af de materialer, der er ved hånden. I Lhasa var der ikke tommer nok til at bygge huse med. Klimaet gør, at huse muret op med ler, med yaklort som klister, fungerer formidabelt. Hurtigt at reparere om nødvendigt. Fordi luften er tør, lugter det ikke, som tilfældet ville være i Danmark, med vor meget fugtige luft. Man kan let finde yakhorn i naturen. De bliver hvide af påvirkning fra vind og vejr.

15. I flg. måden Andersen beskriver "Domkirken" på, ser det ud at være en anden bygning end Potala, for den beskriver hun senere. Det kan så være Jokhang, men bygningen er kun i to etager. Og der er ikke plads til "Verdens største maleri" på 140 fod = et 42 meter højt maleri, fra gulv til loft. Det er der ingen steder. Er én etage 3 - 3,5 meter, så er bygningen 12 - 14 etager høj. De meget store malerier, thangkhas, hænges udvendigt, på en bygning eller på en bygget konstruktion, der ligner et drive-in lærred. Det eneste sted, dette kan lade sig gøre i Lhasa er på Potala. Mon ikke Andersen har taget lidt fejl.

16. Potala lå før i tiden lidt udenfor Lhasa. For mere end hundrede år siden var Lhasa en meget lille by, og Potala lå lidt udenfor byen. Nu ligger Potala midt i byen, for den har vokset sig rigtig stor.

17. 1500 fod = 460 meter over terræn. Lhasa ligger i 3630 meters højde. Potala ligger i 4,1 km højde. Potala kan ses fra næsten hvilket som helst sted i dalen, hvis man ikke lige er inde i en gyde.

18. Gyalboen? Det lyder som om det er navnet på regenten, der styrer landet, så længe Dalai Lama er under 22 år. Ud af de 14 Dalai Lamaer, som har levet, er kun 4 døde, før de blev 22 år. Så oplysningen om, at de ikke overlever deres 16. år er noget vads.

19. Der må være tale om den 13. Dalai Lama, Ngawang Lobsang Thubten Gyatso Jigdröl Chokely Namgyal, ofte blot Thubten Gyatso (1876-1883), som blev opdaget som Dalai Lama i 1878 og sat på tronen i Potala i 1879, men som først fik politisk magt i

1895. Hvis Ekai på sin rejse i 1900 har oplevet dette, så er ”stor-lamaen” jo 24 år, altså ikke noget barn, og han levede til 1933, så, så syg kan han ikke have været. Efter den engelske ekspedition i 1904 overtalte Dorzhiev (1854-1938) - en buyat mongol fra Sibiri-en, der studerede buddhisme på Gelugpa-klostret Drepung - den 13. Dalai Lama til at flygte til Uрга i Mongoliet. Læs mere her: https://en.wikipedia.org/wiki/13th_Dalai_Lama

20. Mitra, et kugleformet hovedstykke, som de persiske konger bar. Bruges også som hovedbeklædning (bispehue), der bæres af paven, biskopper og abbeder under højtidelige messer og gudstjenester.

21. Kun få af de 14 Dalai Lamaer døde unge. (1) Gendun Drup (1392-1475) - 83 år, (2) Gendun Gyatso (1475-1542) - 67 år, (3) Sonam Gyatso (1543-1588) - 45 år, (4) Yonten Gyatso (1589-1617) - 28 år, (5) Ngawang Lobsang Gyatso (1617-1682) - 65 år, (6) Tangyang Gyatso (1683-1706) - 23 år, (7) Kelsang Gyatso (1708-1757) - 49 år, (8) Jamphel Gyatso (1758-1804) - 46 år, (9) Lungtog Gyatso (1806-1815) - 9 år, (10) Tsultrim Gyatso (1816-1837) - 21 år, (11) Khedrup Gyatso (1816-1837) - 21 år, (12) Trinle Gyatso (1856-1875) - 19 år, (13) Thubten Gyatso (1876-1933) - 57 år, (14) Tenzin Gyatso (1935 -) - 2021: 86 år.

22. ’Alle landets rigdomme’. Det var skik i ældre tid, at døende ofte gav deres private rigdomme og smykker til klostret for at opnå en bedre behandling efter døden.

23. Adgang til klostre ad reb. Her presser Andersen lige citronen. Måske var der et par klostre, hvor man skulle kravle op ad et reb, men det var undtagelsen. De fleste klostre ligge godt nok på bjergskrånninger, men man kommer til dem gående.

24. I Tibet kunne en kvinde gifte sig med en flok brødre. En halv snes (snes = 20) på 10 er nok lige i overkanten. Det var sjældent, at det ikke var en flok brødre. Ideen var at holde sammen på dyreflokken, så familien kunne leve af udbyttet. Den ældste bror ville officielt være far til familiens børn, uanset hvem af brødrene, der gjorde kvinden gravid. I nomadesamfundet er mænd ofte på lange rejser, enten med handelskaravaner eller ude at passe kvæg på en afsides liggende græssteppe. Ordningen med at være gift med brødre sikrede, at der altid var en mand hos kvinden til hjemmets og familiens tryghed. Mænd kunne også have flere koner samtidigt, hvis de kunne brødføde så store familier. I en nomadekultur er arbejdet opdelt mellem kvinder og mænd. Begge køn har stort set den samme status. En kvinde kan vælge ikke at være så synlig i det offentlige rum, men det betyder ikke, at hun ingen indflydelse har.

25. Man kan sige lignende om mænd.

26. ”Hustruen ejer det hele”. Det kan ikke være rigtigt, for en kvinde forlader sin slægt, når hun bliver gift, og er således en fremmed i en ny familie. Den nye familie vil ikke forære alt til hende, så det er noget vås, Kawaguchi/Andersen påstår her.

27. Djævlendanse og ånde- og maskedanse er det samme. De kaldes cham-danse og har samme funktion som passionsspil i den katolske kirke, nemlig at fortælle religiøse historier, især for mennesker, der ikke selv kan læse. Navnet på dansk, ’djævlendans’, er opstået ved, at nogle af danserne bærer frygtindgydende masker, andre er klædt som skeletter. De sidste er gravpladsens vogtere og er derfor udtryk for noget positivt. I 1997 oplevede jeg selv cham-danse i Hemi klosterets gård, sammen med masser af lokale mennesker. Jeg holdt ud i 6 timer. Jeg ville se, hvordan det sluttede, men det gjorde det ikke, mens jeg var der.

28. I Tibet, som ligger i 4 km’s højde og mere, er luften meget tynd. Solens stråler rammer derfor huden meget voldsommere end ved havets overflade. Man udsætter sig med andre ord for en meget kraftig UV-stråling. I det indre af Asien er klimaet meget tørt. Man bliver derfor ikke så beskidt, som i det fugtige Danmark. Det

er også meget koldt i de høje luftlag. Derfor er en beskyttende olie på huden en rigtig god ting i den tørre kulde. Hvis man vasker sig for meget, fjerner man hudens beskyttelse, som kan tage skade af det.

29. Tocha træ, en slags mahogni. Tocha synes at betyde fakkelt. Man må derfor antage at tocha træ har meget olie i sig.

30. I begyndelsen sendte kineserne almindelig te til det indre Centralasien. På grund af den lange rejse smuldrede meget af teen, som blev rystet meget på kamelryggene, så der var et stort svind. Man fandt så på at presse teen sammen til hårde plader, ”murstens-te” eller ”te-briketter”, som bedre kunne klare transport, med kun lidt svind. I 1890’erne indførtes fra Kina til Tibet 10-13 millioner murstens-te årligt.

31. Processen med at fremstille tibetansk te er temmelig besværlig. Der brækkes stumper af ”murstens-te”, som blandes med vand i en andel af 50 -70 g tørt produkt pr. 1 liter vand. Derefter sættes ghee lavet af yakmælk til vandet og smages til med lidt salt. Typisk når mængden af olie 200-250 g pr. liter, hvilket kan forårsage et reelt chok for en europæer. En blanding af te, vand, olie og salt koges, og piskes derefter, uden at vente på afkøling, i en speciel enhed. Efter piskning opnås en temmelig specifik drik med en særegen smag og en tyk konsistens. Tibetansk te er fedtholdig og har et højt kalorieindhold, men til de hårde klimatiske forhold i disse dele af verden, er en sådan drink en uundværlig kilde til energi og styrke for de lokale beboere.

32. Det gælder jo også i Danmark.

33. Hadakh (Katha, red.) er et stykke aflangt stof af silke, bomuld eller andet. I Tibet er de oftest hvide. I Mongoliet oftest blå. I moderne tid er det trykt hellige symboler på. Man giver en hadakh for at vise respekt til hellige steder, til munke, lærere og ældre. (Hadakh eller katha kan købes i Selskabets butik, <http://dstk.dk/khatak/> Red.)

Om forfatteren af artiklens forord, tekstbearbejdning og noter :

Rolf Gilberg (født 1942), mag. scient. og ph.d. i antropologi, seniorforsker, forfatter, pensioneret museumsinspektør på Nationalmuseet, medstifter af, og mangeårig formand både for Dansk Selskab for Tibetansk Kultur og Dansk Mongolsk Selskab. Han har modtaget to æresmedaljer fra Mongoliets Præsident. (Foto: Anita Garbers).

Aktuelle Projekter

Af Grethe Sørvig

Dansk Selskab for Tibetansk Kultur formidler alle donationer ubeskåret til de forskellige hjælpeprojekter som vi støtter.

Du kan støtte et eller flere af de nedenstående projekter ved at indbetale valgfrie beløb på: **reg. nr. 9570, kontonummer: 342 87 88, på Postgirokonto nr.: 342-8788** eller betale via **Mobile Pay til nr.: 22170**, og skrive projektets kodeord på din indbetaling.

Children of Shambala

(Kodeord: COS)

Children of Shambala er en humanitær hjælpeorganisation med hovedkvarter i byen Xining i Amdo-distriktet i Tibet. Children of Shambala, der blev grundlagt af nordmanden Jan Terje Voilaas i 2006, er en paraplyorganisation med mere end 115 udviklings- og bistandsprojekter, hvoraf Børnehjem Uden Vægge - det projekt du kan støtte i gennem Dansk Selskab for Tibetansk Kultur - er deres vigtigste projekt.

Børnehjem Uden Vægge benytter sig af lokale pleje-

familier, hvor fattige og forældreløse børn kan bo i en tryk familiesituation mens de går i skole. Hvert enkelt barn og plejefamilie er tilknyttet lokale socialarbejdere, der er uddannet på Children of Shambala.

Børnene får i gennem Børnehjem Uden Vægge folkeskolen op til 10. klasse, men også økonomisk, praktisk og personlig støtte til at uddanne sig videre, enten i praktiske fag, eller på universitetsniveau.

Lerhytte, der er barndomshjem til to af de børn, der er tilknyttet Børnehjem Uden Vægge, og hvis meget fattige familie nu får økonomisk hjælp til mad, tøj og medicin fra Children of Shambala.

Både plejefamilier og børnenes familier får økonomisk hjælp, og hjælp med at starte deres egen forretning eller købe flere yak o.l., for således at hjælpe dem ud af fattigdom.

Du kan læse mere om Children og Shambala og organisationens grundlægger, Jan Terje Voilaas, i 'Tibet' nr. 82. Bladet kan også læses på vor hjemmeside.

Hvis du gerne vil støtte dette projekt, indbetaler du det beløb du gerne vil donere på: reg. nr. 9570, kontonr.: 342 87 88, på Postgirokonto nr.: 342-8788, eller via Mobile Pay: tlf.: 20 30 38 18. Husk at skrive projektets kodeord COS på din indbetaling.

The Tsering Elder's Home

(Kodeord: TEH)

The Tsering Elder's Home er et moderne plejehjem, grundlagt i 2003 af bl.a. 'Tibet Fund', der er en underafdeling af Snowlion Foundation, som igen er tilknyttet eksilregeringens indenrigsministerium.

Plejehjemmet, der ligger i Boudha, en forstad til Nepals hovedstad, Kathmandu, blev grundlagt for at hjælpe ældre og handicappede tibetanske flygtninge, der ikke har pårørende eller andre, der kan hjælpe dem.

Plejehjemmet huser i øjeblikket 46 ældre tibetanske flygtninge i alderen 65 - 90 år, og har 6 fastansatte - en leder, en sygeplejerske, to kokke og to medhjælpere. I tillæg får de besøg af en tibetansk

læge ca. en gang om ugen, eller når der er akut behov.

Plejehjemmet har behov for økonomisk støtte til hjælpemidler til pleje og genoptræning, mad og tøj til beboerne, vedligehold, løn til de ansatte, og alt det, der er forbundet med at drive et moderne plejehjem.

Hvis du gerne vil støtte dette projekt, indbetaler du det beløb, du gerne vil donere på reg. nr.: 9570, kontonr.: 342 87 88, på Postgirokonto nr.: 342-8788, eller via Mobile Pay på tlf. nr.: 20 30 38 18. Husk at skrive projektets kodeord: TEH på din indbetaling.

Dharamsala Animal Rescue

(Kodeord: DAR)

Dharamsala Animal Rescue er en velfungerende sponsorbaseret veterinærklinik i Dharamsala i Indien. Alle dyr, både de hjemløse og privat-ejede, får gratis veterinærhjælp af organisationen, der også vaccinerer alle de hjemløse hunde de kan finde i området mod rabies, hvalpesyge o.a., og steriliserer dem.

Gadehunde bliver desværre ofte udsat for trafikulykker, og mange af dem har desuden smertefulde hudsygdomme. Disse hunde bliver indlagt på klinikken til kirurgisk og medicinsk behandling, og bliver boende der til de er raske nok til at klare sig på gaden igen.

Klinikkens medarbejdere besøger også de lokale skoler og underviser også børnene i hvordan de skal behandle gadehunde, dvs. sætte mad ud til dem, ikke skade dem, undgå dem hvis de viser symptomer på rabies og at ringe klinikken hvis de ser skadede eller syge dyr.

Dharamsala Animal Rescue formidler også adoption af hunde til indiske og udenlandske "forældre", og hjælper til med papirarbejde og fragt af hundene.

Organisationen har behov for hjælp med penge til dyrefoder, medicin, husleje og løn til veterinærer og andre ansatte.

Hvis du gerne vil støtte dette projekt kan du enten betale via MobilePay til nr.: 22170, eller via netbank til: reg.nr. 9570, kontonr.: 342 87 88, og skrive kodeordet DAR på din indbetaling.

Drepung Gomang

(Kodeord: DG)

Drepung Gomang School er en underafdeling af Drepung Gomang Cultural Association og det berømte kloster Drepung Gomang. Skolen, der huser ca 200 munke i alderen 7-18 år, er en moderne folkeskole fra 1. til 10. klasse. I tillæg til at undervise i buddhisme, undervises der også i almene og kreative fag, som fx engelsk, matematik, naturvidenskab, litteratur, kalligrafi, historie og tibetansk.

Skolen er først og fremmest et uddannelsesstilbud til meget fattige eller forældreløse tibetanske børn, og til munke, der for nyligt er flygtet fra Tibet.

Skolen er fuldt og helt er baseret på sponsorgaver, og har behov for hjælp til lærernes løn, skoleprojekter, studiemateriale, mad, tøj og udgifter til vedligehold af bygninger.

Hvis du gerne vil støtte dette projekt, kan du enten betale via Mobile Pay, nr.: 22170, eller via netbank til: reg.nr. 9570, kontonr.: 342 87 88, og skrive projektets kodeord DG på din indbetaling.

Rachen Kloster

Kodeord: RA

Rachen kloster i Tsum-dalen, der ligger 3.500 meter over havet, bliver ofte beskadiget af jordskælv, storme, jord- og stenskred og laviner, og har derfor behov for en stor vedligeholdelseskonto.

Tsum-dalen

Rachen nonnekloster ligger i den mystiske Mu-dal i Nepal, på grænsen mellem Nepal og Tibet, på 3500 m højde. Det og et munkekloster lige i nærheden blev etableret i 1936 af den bhutanesiske lama, Drupa Rinpoche, der i mange år mediterede i forskellige huler i området. Da Drupa Rinpoches nuværende inkarnation ikke har mulighed for at tage sig af driften af klostrene, fordi han som regel er i tilbagetrækning, bad han for nogle år siden Zopa Rinpoche, abbeden på Kopan kloster, om at overtage ansvaret for dem.

Fra at være to meget faldefærdige klostre, med især meget ringe boligforhold for nonnene, der hele tiden forværredes af laviner, jordskælv, jord-, sten-skred og vinterstorme, er Rachen nu, under Zopa Rinpoches ledelse, og dygtighed mht. at skaffe sponsorer, fx os - igen begyndt at blomstre.

Klosterbygningen på Rachen er nu ved at udbygges og forbedres. Tagene, og de dele af klosteret der har ryggen mod de høje bjerge, og som næsten hver vinter udsættes for laviner er blevet forstærket og er derfor nu mere beskyttet. Og modsat tidligere år, hvor nonnene sultede og sov på kolde jordgulve, har næsten alle 80 nonner på klostret nu egne, varme klosterceller. På grund af donationer fra Vesten bliver der nu ofte sendt madvarer, tøj, undervisningsmateriale og andre fornødenheder op til Rachen.

Mange af Rachens nonner bor nu på Kopan kloster i Boudha, udenfor Kathmandu om vinteren, hvor de modtager buddhistiske belæringer og undervisning i tibetansk, engelsk, computer og andre mere almene fag, og opnår viden, som de viderebringer, ikke kun til de andre nonner på Rachen, men også til Tsum-dalens børn, der nu får den uddannelse til ellers ikke ville have mulighed for at få. Således er nonnerne medvirkende til, at velstanden i Tsum-dalen vokser. Der bor nu også en tibetansk læge på klostret, der også betjener alle dalens beboere.

Da det for det meste er munkeklostre, der traditionelt modtager donationer, er nonnerne på Rachen meget glade for, at vi har valgt at kun hjælpe dem, og ikke det mere velstående munkekloster ved siden af, og vi får hvert år takkebreve og små gaver fra dem, som den tak vil vi viderebringe til alle Jer, der donerer penge til projektet.

Hvis du gerne vil støtte dette projekt kan du enten betale via mobile-Pay nr. 22170, eller via bankoverførsel til: reg.nr. 9570, kontonr.: 342 87 88, og skrive kodeordet RA på din indbetaling.

Tsum-dalen, der er et yndet retræte-sted for yogier og lamaer. Både Padmasambhava og Milarepa har opholdt sig i huler her.

Tibetan Nuns Project

Kodeord: TNP

Nonner fra Dolma Ling kloster, hvor Tibetan Nuns Project har deres hovedkvarter.

Tibetan Nuns Project er en paraplyorganisation for 7 tibetanske nonneklostre i Indien, Zanskar og Nepal, der tilsammen huser 700 nonner. Organisationen kontaktes af de forskellige klostre når de har behov for økonomisk støtte til reparation af bygninger, til større indkøb, fx af cisterner, vandtanke, undervisningsmateriale o.l., og organiserer undervisning i buddhisme og i almene fag, som fx geografi, historie, matematik, engelsk, tibetansk, computer o.l., på hvert kloster.

De hjælper også nonner, der lige er flygtet fra Tibet med at finde plads på et kloster i Indien eller Nepal. Tibetan Nuns Project har i mange år kæmpet, og bliver ved med at kæmpe for, at nonner skal få de samme rettigheder til højere buddhistiske uddannelser og indvielser, som de tibetanske munke har. Det er også dem, der står bag succesen med, at tibetanske nonner nu har mulighed for at studere højere filosofi, og rigtigt mange nonner har nu taget den højest mulige eksamen indenfor tibetansk buddhisme, og kan kalde sig "Geshe-ma" der er ækvivalent til den vestlige professor-titel, og munkenes titel, "Geshe". Dette har højnet undervisnings-niveauet på deres nonneklostre, men også på nogle munke-klostre, da munke nu ofte faktisk deltager i Geshe ma'ernes undervisning på nonneklostrene.

Tibetan nuns Project blev grundlagt i midten af 80'erne i regi af H. H. Dalai Lama, Tibetan Women's Association og den tibetanske eksilregerings ministerium for religion og kultur, med henblik på at støtte nonnerne, der ellers er de sidste til at få sponsorer, og hvis klostre den gang var meget fattige.

Hvis du gerne vil støtte dette projekt kan du enten betale via MobilePay nr. 22170, eller via netbank til: reg.nr. 9570, kontonr.: 342 87 88, og skrive kodeordet TNP på din indbetaling.

Sangye Menla Trust

Kodeord: MENLA

Sangye Menla Trust, der blev indviet og fik sit navn af både H.H. Dalai Lama, og Karmapa Ogyen Trinley Dorje, er en tibetansk organisation i den nordindiske by Chandigarh, der ligger lige syd for Dharamsala.

Denne velfungerende organisation blev grundlagt i 2008 for at hjælpe landsbyboere fra Himalayaregionen, der rejser til Chandigarh for at komme til læge eller for at indlægges på hospital.

Mange af patienterne har aldrig før besøgt en storby,

og taler ofte ikke hindi. Organisationens hjælper således patienterne med kørsel til det rigtige hospital, oversættelse og samtale med læger, indkøb af medicin, og med overnatning på deres center, hvor der også er plads for ledsagende familiemedlemmer, ofte i flere uger, så patienterne kan komme frem og tilbage til hospitalet og blive helt færdigbehandlet før de rejser hjem igen. Mange patienter har ingen penge, og organisationen hjælper således også med at betale alt, inkl. rejse til og fra Chandigarh.

Da Sangye Menla Trusts grundlægger og leder, Lobsang Thubten Bhutia, har et halvfærdigt medicinstudie bag sig, og flere af de frivillige på stedet har fået en grundig plejuddannelse, kan de

også give patienterne adækvat og god pleje under opholdet.

Centeret har plads til 22 patienter og pårørende i smukke og hygiejniske omgivelser, hvor man kan lave sin egen mad i et fælles køkken, og samle kræfter inden de rejser hjem.

I tillæg til at drive dette center, bygger Sangye Menla Trust også plejehjem i øde områder som fx Zanskar i Ladakh, og hjælper afsidesliggende og fattige landsbyer i Himalayaregionen med at bygge brønd og med andre fornødenheder, der gør hverdagen lettere for landsbyernes beboere.

Sangye Menla Trusts hovedbygning

Hvis du gerne vil støtte dette projekt kan du enten betale via MobilePat nr. 22170, eller via netbank: reg.nr. 9570, kontonr.: 342 87 88, og skrive kodeordet MENLA på din indbetaling.

Tsawa Association

Central Tibetan Tsawa Association er en organisation der blev grundlagt for at hjælpe fastboende og flygtninge fra Tsawa-regionen i Kham i Øst Tibet med økonomisk bistand til uddannelse, hospitalsindlæggelser, omsorg og tilsyn af ældre flygtninge og juridisk bistand, samt bevarelse af deres unikke kultur og sprog. Organisationen, der har hovedkontor i Dharamsala, blev grundlagt i 2003 af lamaer fra Tsawa-regionen.

Over: Bestyrelsen i Tsawa Association.

Til venstre: Den smukke Laigu gletsjer i Tsawa i Øst Tibet, der er verdens tredje største gletsjer

Hvis du gerne vil støtte dette projekt kan du enten betale via MobilePay nr. 22170, eller via netbank: reg.nr. 9570, kontonr.: 342 87 88, og skrive kodeordet TSAWA på din indbetaling.

Tibet Times

Kodeord: TT

”Tibet Times” er en tibetansk sproget avis, der udkommer i Dharamsala, og som formidler nyheder og debatindlæg om tibetansk kultur, politik og sociale begivenheder i det tibetanske eksilsamfund, og som opfordrer tibetanerne til at gøre alt for at bevare deres sprog.

Dansk Selskab for Tibetansk Kultur giver hvert år det, der tilsvarende en indisk journalists årsløn til Tibet Times, dvs. ca 30.000 kr.

Hvis du gerne vil støtte dette projekt, indbetaler du det beløb du gerne vil donere til, enten via MobilePay nr. 22170 eller via netbank til: reg-mnr.: 9570, kontonr.: 342 87 88. Husk at skrive kodeordet, TT, på din indbetaling.

Kancha Sherpa Foundation

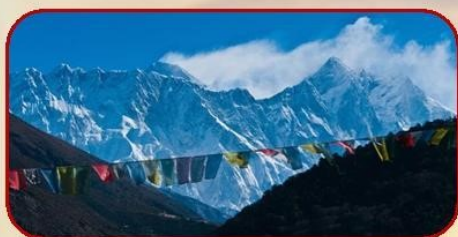
Kodeord: SHE

Kancha Sherpa Foundation er Selskabets nære samarbejdspartner i Everest-området i Nepal. Organisationen hjælper skolebørn fra de mindre bemedlede familier i Namche Bazaar og andre landsbyer i Everest Basecamp området med alt fra bøger, ransler (et stort hit), skriveudstyr og tøj, og hvert år får flere elever stipendier til videre skolegang.

Organisationen deler også ud varmt tøj, tæpper, køkkenudstyr og andre fornødenheder til områdets fattige og enlige ældre, og hjælper både praktisk og økonomisk med genopbygning af huse efter laviner, storme, jord-, sten-skred og jordskælv. Organisationen underviser også turister og lokalbefolkning i miljø- og naturbevarelse og bæredygtig turisme i området.

Kancha Sherpa, organisationens grundlægger, der er en elsket landsby-lama i Namche, har også hjulpet mange tibetanske flygtninge med mad og husly på deres vej over bjergene, og således reddet mange tibetanere fra at blive fanget af nepalesiske grænsevagter, der sender tibetanske flygtninge tilbage til Tibet.

Hvis du gerne vil støtte dette projekt kan du enten betale via MobilePay nr. 22170, eller via netbank til: reg.nr. 9570, kontonr.: 342 87 88, og skrive kodeordet SHE på din indbetaling.

Kancha Sherpa, organisationens grundlægger. Hvis man kigger godt efter, kan man nederst i venstre hjørne på plakaten bag Kancha se, at Selskabet står som en af hovedsponsorerne.

Individuelt Sponsorship

Kodeord: AMA

Chimey Yuton er 80 år gammel, og bor i landsbyen Yakde i nærheden af byen Shigatse, vest for Lhasa. Hun tilhører et hushold der består af 3 voksne og 2 børn. 2 af de voksne, inkl. hende selv, er ældre og syge, og har derfor ingen indkomst. Den 3. voksne i husholdet har et lille skrædderværksted, der ikke giver særlig meget. Flere i Chimeys familie, inkl. hendes mand, er døde af blødende mavesår, en sygdom, der ellers er nem at behandle, blot man har penge til lægebehandling og medicin. Chimey selv lider af en invaliderende reumatisk sygdom, og mangler penge til medicinsk behandling. Chimey og hendes familie har således behov for hjælp til medicin og andre fornødenheder, minimum 12.000 kr. pr. år.

Hvis du gerne vil støtte dette projekt kan du enten betale via MobilePay nr. 22170, eller via netbank: reg.nr. 9570, kontonr.: 342 87 88, og skrive kodeordet AMA på din indbetaling

Kong fu Nonnerne

Kodeord: KN

Drukpa Kagyu-nonnerne på klosteret Druk Amitabha Mountain udenfor Kathmandu - de såkaldte Kung fu-nonner - har, i tillæg til, at de er seriøst praktiserende buddhister og har højere eksamener i buddhistisk filosofi, også en meget velfungerende og multifacetteret humanitær organisation. De bringer fx ofte mad og medicin ud til afsidesliggende landsbyer i Nepal og Ladakh, hvor de samtidigt underviser befolkningen i bæredygtig landbrug.

De har også fokus på kvinders rettigheder, og underviser landsbybefolkningen i dette, samt i det naturlige i kvinders månedlige cyklus, hvilket stadigvæk er tabu i visse landsbysamfund i Nepal. Nonnerne producerer selv genanvendelige hygiejnebind, som de deler ud til landsbykvinderne, i en lille pakke til hver, med nonnernes egen hjemmeproducerede sæbe og andre hygiejneartikler. De har også stort fokus på klimaet, og tager ofte på flere måneder lange rejser i Himalayaregionen, enten til fods eller på cykel, hvor de renser naturen for affald, får landsbyboerne

med, og underviser dem i vigtigheden i at holde naturen ren, og tage hensyn til klimaet. De er også uddannet i grundlæggende sygepleje, og assisterer således de vestlige kirurger, der på invitation af velgørenheds-organisationer, årligt besøger regionen for gratis at helbrede befolkningen for øjensygdomme, som fx grå stær o.a. Nonnerne arbejder også hårdt på at blive selvforsynede, og dyrker selv det meste af deres egen mad på klosterets grund. Her har de også oprettet et dyreinternat for hjemløse dyr, og dyr, der ellers skulle slagtes, hvor dyrene kan leve et godt liv, uden frygt, til de dør en naturlig død.

Deres spirituelle overhoved, Gyalwang Drukpa Rinpoche, er en stor pioner med hensyn til nonners rettigheder,

bl.a. ved at give dem ret til at studere buddhistisk filosofi på et højt niveau og til at lave de lama-danse, som det ellers kun er tilladt munke. Dette har resulteret i trusler om vold fra mere konservative buddhistiske institutioner, der bl.a. har truet med at brænde deres kloster ned. Dette igen resulterede i, at Rinpoche ansatte en lærer i kampsporten Kung fu, så nonnerne kunne beskytte sig selv og deres kloster. Deraf betegnelsen 'Kung fu-nonnerne'. Efterhånden som nonnerne er blevet dygtigere til Kung fu, er de også begyndt at undervise kvinder i Nepal og Ladakh i sporten, så de kan beskytte sig mod de overfald og voldtægter der er blevet så udbredt i Indien og Nepal. - Læs mere om nonnerne på side 3 i dette nr. af 'Tibet'.

Hvis du gerne vil støtte dette projekt kan du enten betale via MobilePay nr. 22170, eller via netbank, reg.nr. 9570, kontonr.: 342 87 88, og skrive kodeordet KN på din indbetaling.

Ekstra donationer i forbindelse med Covid-19

Pga. lockdown i forbindelse med Covid-19-pandemien, har mange tibetanske flygtninge i Indien, Bhutan og Nepal været uden indtægt i over et år. Selskabet har derfor bevilget en ekstra donation på 20.000 kr. til de af vores projekter, der har kunnet nå ud til de hårdest ramte, med bl.a. vores hjælp. Det gælder følgende projekter:

Tibet Fund, der er en stor paraplyorganisation, som bl.a. står for administrationen af Tsering Elders Home, der er et af Selskabets projekter. Tibet Fund har et akut projekt lige nu hvor de donerer penge til ca 2000 tibetanske sweater-sælgere og andre gadesælgere, der ikke har haft indtægter i over et år, hvorfor de, efterhånden som alle muligheder for lån bliver brugt op, nu står i fare for at ende i bundløs fattigdom for resten af deres liv. Hver af modtagerne får et beløb, der er nok til at overleve i 3 måneder. Dem, der ønsker det, bliver også omskoleret til andre erhverv, ved Tibet Funds hjælp. Så langt har Tibet Fund givet flere hundredtusinde dollars til projektet, og vi er glade for at kunne bidrage.

Sherpa Foundation, der donerer fødevarer, varmt tøj, sol-paneler, ovne o.l., til sherpaer i Namche-området, hvor de fleste lever af de turister, der ikke har besøgt området i over et år pga. lockdown.

Sangye Menla Foundation, der har haft behov for penge til indkøb af medicinsk udstyr, til gratis mad til de udenbys patienter, der bor hos dem i forbindelse med medicinsk behandling, samt til en ny bil.

Kung fu Nonnerne, vores nye faste projekt, der, når nødvendigt, som i forbindelse med naturkatastrofer og nu, under lockdown, rejser til fods til svært tilgængelige landsbyer i Nepal og Ladakh, og deler mad, varmt tøj og medicin ud til de fattige landsbyboere, der på grund af covid-19, og på grund af mangedoblede priser på fødevarer, ikke har mulighed for at tjene penge nok til at overleve. Læs mere om Kung fu nonnerne i artiklen på side 3, samt ovenfor.

Har du husket at betale medlemskontingent for 2021?

Husk, at 4/5 af kontingentet går til donationer til vores projekter.

Hvis du er i tvivl om du har betalt, er du velkommen til at kontakte vores næstformand

Lillian Evang,
telefon: 2883 8588 (tlf.-tid: 19:30 - 21:00)

E-mail: lillian@evang.re

CHRISTIANAS JULEMARKED 2021

Da der i skrivende stund hersker stor usikkerhed vedr. fremtidige tiltag i forbindelse med det voksende smittetal, har Selskabet besluttet at ikke deltage på Christianias julemarked i år. Vi opfordrer i stedet for at tage på en digital juleshopping-tur i vores webshop i stedet for:

<http://dstk.dk/butik-shop/>

Vi har fået mange nye, smukke varer fra Nepal og Indien og flere nye varer er på vej.

Nyt fra butikken

BØGER

Forelsket i verden

En munks opdagelsesrejse ud i verden og ind i sig selv.

Af Yongey Mingyur Rinpoche. Sprog: dansk. 263 sider.

Pris: kr. 299,00. Best.nr.: 14.001

Yongey Mingyur Rinpoche var allerede en verdenskendt buddhistisk mester og overhoved for 3 store klostre, da han som 36 årig besluttede, at han ville leve et enkelt liv alene, som omvandrende yogi og tiggermunk, uden sine mange tjenere og sekretærer omkring sig.

En nat sneg han sig ud fra sit kloster uden at sige det til nogen, og levede og mediterede derefter i fire år i forskellige huler og som tigger på gaden i Indien. Han var helt alene, men hans uddannelse og træning hjalp ham med at forholde sig til det han oplever, med visdom.

Glæden ved at være til

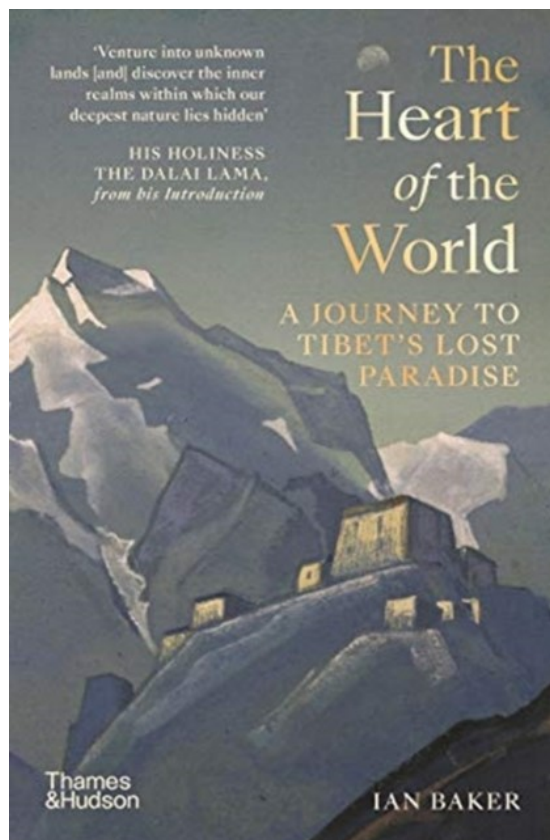
Af Yongey Mingyur Rinpoche. Sprog: dansk. 309 sider.

Pris: kr. 199,00. Best.nr.: 14.002

Bogen introducerer en lethed i forhold til det at meditere. Med venlighed humor og varme giver den kendte buddhistiske mester Yongey Mingyur Rinpoche nye synsvinkler på meditation som daglig praksis for det moderne menneske: 'tag et lille skridt ad gangen, vær venlig mod dig selv og mediter kortvarigt flere gange dagligt'.

Yongey Mingyur Rinpoche er født i Nubri i Nepal i 1975, som yngste søn af den kendte lama, Tulku Urgyen Rinpoche. Han er overhoved for 3 store klostre i Nordindien og Nepal, og er en verdenskendt meditationsmester.

Yongey Mingyur Rinpoche er den 7. inkarnation af Yongle Mingyur Dorje, en legendarisk tibetansk buddhistisk mester, hvis meditationslinje har haft en meget stor indflydelse på den buddhistiske kanon.

The Heart of the World

- A Journey to Tibet's Lost Paradise Af Ian Baker

Sprog: engelsk, 512 sider. Paperback. Illustreret

Pris: kr. 199,00. Best.nr.: 14.000

Ian Baker, der er antropolog og historiker, lærer i tibetansk buddhisme og forfatter af flere bøger, bl.a. om den tibetanske buddhismes mest esoteriske sider. I 'Heart of the World' fortæller han om sine strabadsige rejser ind i en af de hellige, skjulte dale (tibetansk: Beyul), kaldet Pemakö. "De hellige skjulte dale", af hvilke der findes 108, er dale i Tibet og Himalaya-regionen, der i det 8. årh. blev fundet, velsignet og forseglet af den store buddhistiske mester Guru Rinpoche. Han kalder selv Pemakö for "Kongen af alle de hellige skjulte dale". Ian Baker er en af de få, der er lykkedes med at fuldføre rejsen ind i dele af Pemakö. Hvis du læste artiklen om Beyuls i det forrige nummer af 'Tibet' (nr. 98), og har fået lyst til at vide mere, er denne bog den bedste. Rejsen til Pemakö er fysisk hård og meget, meget farlig, og kræver mod, praktisk knowhow og fysisk styrke, men den er også en indre rejse, fyldt med mystiske og smukke oplevelser, der giver større visdom og selvindsigt til den, der har den rigtige motivation

BEDEMØLLER

Bedemølle af messing og kobber, med Avalokitesvaras mantra, Om Mani Padme Hung, og dekoreret med koraller. Str. H: 31 cm. Omkreds mølle: 24 cm. Pris kr. 350, 00 Best.nr. 9001

Bedemølle af messing og kobber, med Avalokitesvaras mantra, Om Mani Padme Hung, og dekoreret med koraller og turkiser. Str. H: 28 cm. Omkreds mølle: 22 cm. Pris kr. 350, 00 Best.nr. 9000.

Thangkhas

Thangka af Guru Rinpoche. 87 x 54 cm. Pris Kr. 2100,00. Best.nr.: 13005

Close-up

